

Äärellisulotteinen lineaarialgebra.

Kurssikoe 18.12.12.

Aleksandr Pasharin.

1. Olkoot M, N vapaat äärellisulotteiset R -modulit, missä R on ykkösellinen, vaihdannainen rengas. Olkoot $\mathbf{e} = (e_1, \dots, e_n)$ modulin M kanta ja $\mathbf{f} = (f_1, \dots, f_m)$ modulin N kanta. Olkoon $L: M \rightarrow N$ R -lineaarinen kuvaus.
  - a) Määrittele duaalikuvauks $L^*: N^* \rightarrow M^*$ ja osoita, että se on R -lineaarinen.
  - b) Olkoon $A = [L]_{\mathbf{f}, \mathbf{e}}$. Osoita, että L^* :n matriisi vastaavien duaalikantojen suhteen on A^T .

2. Olkoon V äärellisulotteinen K -vektoriavaruus. Olkoon $L: V \rightarrow V$ operaattori ja $\lambda_1, \dots, \lambda_n$ sen erilaiset ominaisarvot. Osoita, että aliavaruuksien V_{λ_i} , $i = 1, \dots, n$ summa on suora.

3. Laske molemman alla annetun matriisin karakteristinen polynomi, minimipolynomi ja ominaisarvot. Esitä matriisi sen jälkeen Jordanin normaalissa muodossa. Onko matriisi diagonalisoituva?

a)

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ -2 & -2 & -1 \end{bmatrix}.$$

b)

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & 1 & 2 & 3 \\ 0 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

4. Olkoon $L: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ $\mathbb{R}$ -lineaarinen kuvaus ja olkoon sen matriisi standardin kannan suhteen

$$A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}.$$

Varustetaan $\mathbb{R}^2$ tavallisella pistetulolla $\cdot$.

a) Mitä ehto(j)a A :n on toteuttavaa että L olisi diagonalisoituva jossakin ortonormaalissa kannassa?

b) Oletetaan, että L on diagonalisoituva ortonormaalissa kannassa. Määritellään kuvaus $F: \mathbb{R}^2 \times \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ kaavalla $F(x, y) = Lx \cdot y$. Osoita, että F on bilineaarinen ja symmetrinen. Osoita, että se on sisätulo $\mathbb{R}^2$:ssä jos ja vain jos $a > 0$ ja $\det A > 0$.